

KAUNO LOPŠELIS-DARŽELIS “SPRAGTUKAS”

ĮSTAIGOJE PIRMOS PAGALBOS IR ASMENS HIGIENOS APŽIŪROS VAIKUI ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

1. Kauno lopšelyje-darželyje “Spragtukas” (toliau – Įstaiga) pirmos pagalbos ir asmens higienos apžiūros vaikui organizavimo tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Visuomenės sveikatos priežiūros organizavimo mokykloje tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1035/ISAK-2680 (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. liepos 21 d. įsakymo Nr. V-966/V-672 redakcija).

2. Įstaigos pirmos pagalbos ir asmens higienos apžiūros vaikui organizavimo tvarkos aprašą sudaro:

- ✓ pirmos pagalbos organizavimas vaikui susirgus, patyrus traumą ar ūmiai sutrikus sveikatai;
- ✓ vaikų asmens higienos, pedikuliozės ir niežų apžiūros organizavimas;
- ✓ vaikų ugdymo sąlygų saugumo ir priežiūros sustiprinimas;
- ✓ infekcinių ligų plitimo prevencija.

I. PIRMOS PAGALBOS ORGANIZAVIMAS VAIKUI SUSIRGUS, PATYRUS TRAUMĄ AR ŪMIAI SUTRIKUS SVEIKATAI

3. Įvykus nelaimingam atsitikimui (traumai), susirgus ar kitaip ūmiai sutrikus vaiko sveikatai, vaikus prižiūrintis pedagogas, specialistas, kitas suaugęs asmuo ar Įstaigos visuomenės sveikatos priežiūros specialistas turi nedelsiant suteikti nukentėjusiam vaikui pirmąją pagalbą.

4. Jei, bet kuriuo atveju (pvz. Astmos priepolis, kitos lėtinės neinfekcinės ligos sutrikimas), reikalinga neatidėliotina medicinos pagalba – skubiai iškviesti greitąją pagalbą.

5. Apie įvykusį nelaimingą atsitikimą ar kitą įvykį tuo pat metu pranešti įstaigos administracijai, būdinčiam asmeniui bei **abiem** vaiko tėvams (globėjams), esant reikalui kviestis į pagalbą arčiausiai esantį suaugusį asmenį.

6. Ugdymo įstaigos atstovas, jeigu nesuderinta kitaip su greitosios pagalbos ekipažu, lydi nukentėjusį vaiką į gydymo įstaigą nespėjus atvykti tėvams ar globėjams į įstaigą.

7. Atsakingas asmuo ar Įstaigos sveikatos priežiūros specialistas reguliariai peržiūri ir papildo ar pakeičia pirmos pagalbos rinkinius. **Pirmos pagalbos rinkinys turi būti padėtas paženklintoje visiems matomoje ir vaikams nepasiekiamoje vietoje.**

8. Grupės pedagogai, teikiantys pagalbą pagal gydytojo rekomendacijas dėl sveikatos užtikrinimo išskirtinių lėtinių neinfekcinių ligų atveju, turi atsakingai savalaikiai atlikti gydytojo nurodymus (vaistai ar kitos priemonės) ir atsakingai izoliuoti priėjimą kitiems vaikams prie vaistų laikymo, išdavimo ir/ar kt.

9. Įstaigos sveikatos priežiūros specialistas ar kitas paskirtas atsakingas asmuo reguliariai patikrina ar visi pedagogai yra išlausę pirmos pagalbos teikimo mokymo kursus, pasitikrinę savo sveikatą (turi asmens medicininę knygėlę F048/a).

II. VAIKŲ ASMENS HIGIENOS, PEDIKULIOZĖS IR NIEŽŲ APŽIŪROS ORGANIZAVIMAS

10. Įstaigos administracija atsakinga už vaikų asmens higienos, pedikuliozės ar niežų profilaktikos organizavimą.

11. Vaikų tėvai (globėjai) pasirašydami Mokymosi sutartį išsako savo sutikimą Įstaigoje vykdyti vaikų asmens higienos ir švaros patikrinimo procedūrą.

12. Apžiūrą-patikrinimą rekomenduojama atlikti po vasaros ir žiemos atostogų ir pagal epidemiologines reikmes.

13. Privaloma imtis visų priemonių, kad ugdytinis būtų apsaugotas nuo viešo izoliavimo, pažeminimo ir kitų neigiamų pasekmių.

14. Apžiūrą-patikrinimą atlieka Įstaigos visuomenės sveikatos priežiūros specialistas.

15. Prieš kiekvieną patikrinimą vaikai informuojami apie tai, kas bus daroma ir kodėl tai reikia daryti.

16. Patikrinimas yra atliekamas atskiroje patalpoje, kurioje yra vandens bei muilo (pvz.: sveikatos kabinetas).

17. Vaikas, kuriam įtariama pedikuliozė ar niežai, turi būti tuoj pat atskirtas nuo kitų vaikų, o tėvai (globėjai) informuojami, kad pasiimtų vaiką iš įstaigos.

18. Baigus patikrinimą ir įtarus pedikuliozės ar niežų atvejį, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas privalo informuoti ugdytinio mokytoją, pastarasis ugdytinio – tėvus (globėjus) telefonu ar tiesiogiai.

19. Vaikai į Įstaigą gali sugrįžti tik tada, kai yra visiškai išgydyta pedikuliozė ar niežai.

20. Įstaiga gali pareikalauti iš tėvų (globėjų) raštiško patvirtinimo, kuriame tėvai (globėjai) nurodo, kokiomis priemonėmis ir kada buvo pradėtas gydymas nuo pedikuliozės ar niežų.

21. Užfiksavus pedikuliozės ar niežų atvejus Įstaigoje, visuomenės sveikatos specialistas privalo:

21.1 Informuoti tėvus (globėjus);

21.2 Nustačius (įtarus) asmenį, sergantį užkrečiamąja liga, nurodyta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. gruodžio 24 d. įsakymo Nr. 673 „Dėl privalomojo epidemiologinio registravimo, privalomojo perdavimo tvarkos patvirtinimo“ 1 priede, siunčia nustatytos formos pranešimą apie susirgimą Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Kauno departamentui ir registruoja ligos atvejus Užkrečiamų ligų žurnale;

21.3 Vadovaudamasis Parazitinių ligų epidemiologinės priežiūros taisyklėmis patvirtintomis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. V-748, kartu su Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Kauno departamento specialistais organizuoja profilaktinius vaikų tyrimus geohelmintozių, kontaktinių helmintozių bei pirmuonių sukeltų žarnyno ligų nustatyti ir renka tyrimo medžiagą;

21.4 Organizuoja profilaktinius vaikų sveikatos tikrinimus dėl pedikuliozės ar niežų, vadovaujantis užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro, 2015 metais parengtomis rekomendacijomis „Pedikuliozės profilaktika ir kontrolė (metodinės rekomendacijos)“;

21.5 Jeigu nustatoma, kad ikimokyklinio ugdymo įstaigos grupėje nors vienas vaikas yra užsikrėtęs kontaktine helmintoze ar žarnyno pirmuonimis, tokia grupė vertinama kaip infekcijos židinytis ir joje taikomos profilaktikos priemonės, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas organizuoja reikalingų profilaktikos priemonių, kurias nustato Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Kauno departamento specialistai, įgyvendinimą;

21.6 Ikimokyklinio ugdymo įstaigoje kontroliuoja, kad tinkamai būtų valomi grupėje esantys paviršiai, nuolatos plaunami žaislai, sistemingai keičiama patalynė.

22. Nuolatinė dezinfekcija įstaigoje, kai yra registruojamas oro lašelinės ir žarnyno infekcijos, atliekama pagal Lietuvos higienos normas HN 75:2016 „Įstaiga vykdanči ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“.

III. VAIKŲ UGDYMO SĄLYGŲ SAUGUMO IR PRIEŽIŪROS SUSTIPRINIMAS

23. Darbuotojams asmeninius daiktus laikyti užrakintose spintose. (direktoriaus pavaduotoja ūkiui turi peržiūrėti darbuotojų asmeninių daiktų (rankinių su jų turiniu) saugojimo vietą, kad darbuotojų rūbų spintelės rūbinėse visur būtų rakinamos.

24. Nekaupiti asmeninių vaistų atsargų įstaigoje, turėti tik šios dienos būtinuosius vaistus, užtikrinti jų saugų laikymą vaikams neprieinamoje vietoje.

25. Grupės higieninio stovio priežiūros priemonės laikyti saugiai, tualetų spintose, vaikams nepasiekiamoje lentynoje, patartina dėžėje, kibire arba kitoje uždaroje taroje.

26. Nepalikti vaikų be suaugusiųjų priežiūros netgi trumpam momentui.

27. Ne tik būti su vaikais, bet ir matyti ką jie veikia, kuo užsiima, kokiomis priemonėmis naudojami.

28. Ypatingai dėmesingai stebėti kai jie dirba ar naudojami aštriais daiktais: žirkklės, smeigtukai, šakutės ar kt.

29. Pedagogai grupėse privalo turėti kontaktinius **abiejų** tėvų (globėjų) adresus ir telefonų numerius.

IV. INFEKCINIŲ LIGŲ PLITIMO PREVENCIJA

30. Už Įstaigoje infekcinių ligų prevencijos įgyvendinimą ATSAKINGI:

30.1. direktoriaus pavaduotoja ugdymui – vaikų sveikatos būklės ir saugios aplinkos koordinatorius;

30.2. direktoriaus pavaduotojas ūkiui – darbuotojų sveikatos būklės ir saugios aplinkos koordinatorius;

30.3. dokumentų specialistė – bendruomenės informavimas;

30.4. visuomenės sveikatos priežiūros specialistė – įstaigos infekcinių ligų plitimo prevencijos tvarkos įgyvendinimo koordinatorius;

30.5. kiekvienas bendruomenės narys – savalaikis reagavimas ir informavimas;

30.6. Vaiko gerovės komisija (VGK) – įstaigos infekcinių ligų plitimo prevencijos tvarkos įgyvendinimo koordinatorius.

31. Tvarkoje naudojamos sąvokos:

31.1. Sveikatos būklė – sergančių asmenų ligų priežasčių kontrolė;

31.2. Saugi aplinka – higienos normas atitinkanti aplinka;

31.3. Prevencija – veiksmai skirti nepageidaujamoms pasekmėms mažinti.

32. Rekomendaciniai-informaciniai plakatai (priedas Nr. 1).

33. **Direktoriaus pavaduotoja ugdymui užtikrina:**

33.1. ugdytinių lankomumo situacijos stebėseną (el. dienynas „Mūsų darželis“);

33.2. vaikų sveikatos būklės ir saugios aplinkos kontrolę;

33.3. pedagogų ugdymo organizavimą – sveikos gyvensenos prevencinių veiklų integravimą;

33.4. bendradarbiavimą su visuomenės sveikatos specialistu, vykdamas vaikų ligų priežasčių kontrolę;

33.5. pedagogų psichologinių darbo sąlygų gerinimą.

34. **Pedagogai privalo:**

34.1. Sudaryti sąlygas, vaikus atlydinčių asmenų sveikatos būklės stebėsenai, matuoti(s) kūno temperatūrą;

34.2. sistemingai informuoti vaiko tėvus apie vaiko savijautą darželyje;

34.3. nepriimti vaiko, jeigu pasireiškė viršutinių kvėpavimo takų ligų, ūmių žarnyno infekcijų ir kitų užkrečiamųjų ligų požymių, nurodytų Lietuvos higienos normos HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22 d.

įsakymu Nr. V-313 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo, 80 punkte;

34.4. vaikui sunegalavus, atvesti vaiką į visuomenės sveikatos specialisto kabinetą, kur pamatuojama temperatūra ($< 37,3^{\circ}\text{C}$), įvertinama vaiko sveikatos būklė ir informuojami vaiko tėvai. Kol atvyks tėvai, vaikas pasilieka visuomenės sveikatos specialisto kabinete ir prižiūrimas darbuotojo (su apsaugos priemonėmis);

34.5. maksimaliai išnaudoti galimybes ugdymo organizavimui lauke.

35. Mokytojų padėjėjai privalo:

35.1. patalpas vėdinti prieš atvykstant vaikams į grupę ir ne rečiau kaip 2/3 kartus per dieną;

35.2. patalpų aplinką valyti atsižvelgiant į parengtą bei grupėse turimą tvarką (drėgnai, dezinfekuojant durų rankenas, kitas tankiai liečiamas vietas, palanges, stalus ir t.t.);

35.3. bendro naudojimo laiptinę drėgnai valyti ir dezinfekuoti pagal sutartą grafiką;

35.4. savalaikiai reaguoti į vaiko savijautą ir informuoti vaiko grupės mokytoją.

36. Tėvai, įtėviai ar globėjai (toliau – tėvai) privalo:

36.1. vaikus į Įstaigą atvesti ir įsitikinti, kad vaikas atiduotas vaiko grupės mokytojo ar mokytojo padėjėjo priežiūrai;

36.2. į Įstaigą vesti tik sveikus vaikus, kuriems nepasireiškė viršutinių kvėpavimo takų ligų, ūmių žarnyno infekcijų ir kitų užkrečiamųjų ligų požymiai;

36.3. kilus įtarimui, kad vaikui pasireiškė viršutinių kvėpavimo takų ligų, ūmių žarnyno infekcijų ir kitų užkrečiamųjų ligų požymių, nedelsiant telefonu informuoti Įstaigos atsakingą darbuotoją (tel.0 37 422487 arba 0 37 425764) ir kreiptis į vaiką gydantį šeimos gydytoją.

37. Tėvams rekomenduojama ir prašoma:

37.1. atlydint ir pasiimant vaikus, uždaroje erdvėje, dėvėti nosį ir burną dengiančias priemones (veido kaukes, respiratorius ar kitas priemones);

37.2. įėjus į Įstaigos tambūrą/laiptinę dezinfekuoti rankas;

37.3. atsakyti į visuomenės sveikatos specialisto ar priimančio vaiką darbuotojo klausimus apie vaiko ir/ar vaiko šeimos narių sveikatos būklę;

37.4. sergant šeimos nariams infekcine liga, informuoti Įstaigos darbuotoją (tel.0 37 422487 arba 0 37 425764).

38. Direktorius pavaduotoja ūkiui užtikrina:

38.1. visiems įėjus į Įstaigą ir/ar patalpas, gerai matomoje vietoje, sąlygas rankų dezinfekcijai;

38.2. visose patalpose sąlygas darbuotojų ir vaikų rankų higienai (praustuvėse tiekiamas šiltas ir šaltas vanduo, prie praustuvų yra skysto muilo);

38.3. pašalinių asmenų lankymosi kontrolę;

38.4. esant būtinybei darbuotojų nuotolių darbų organizavimą (jeigu įmanoma) ir grafikus derina su Įstaigos direktoriumi;

38.5. darbuotojų veido, rankų apsaugos ir dezinfekcijos priemonių aprūpinimą (pagal poreikį);

38.6. darbuotojų instruktavimą, kaip elgtis ekstremalių situacijų metu;

38.7. darbuotojų sveikatos būklės ir saugios aplinkos kontrolę;

38.8. infekcinių ligų protrūkiui, darbuotojų nepertraukiamą, sklandų darbo organizavimą;

38.9. techninio personalo psichologinių darbo sąlygų gerinimą.

39. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistė užtikrina savalaikį, įėjus į Įstaigą ir/ar patalpas, pakabintą informacijos atnaujinimą apie asmens higienos laikymosi būtinybę (rankų higieną, kosėjimo, čiaudėjimo etiketą ir kt.).

40. Visiems darbuotojams rekomenduojama kiekvieną dieną prieš pradėdant darbą, pa(si)matuoti kūno temperatūrą.

41. Visiems darbuotojams privaloma: kuriems pasireiškia ūmių viršutinių kvėpavimo takų ligų ir kitų užkrečiamųjų ligų požymių (pvz., karščiavimas, sloga, kosulys, pasunkėjęs

kvėpavimas ir pan.), viduriavimas, vėmimas ir pan.), neatvykti į darbą ir informuoti Įstaigos atsakingą darbuotoją (tel.0 37 422487 arba 0 37 425764) bei susisiekti su savo šeimos gydytoju konsultacijai.

Tvarką parengė: direktorė Asta Valatkevičienė

GRIPAS

AR PERŠALIMAS?

GRIPAS

Būdingi simptomai PERŠALIMAS

Didelis ($\geq 38^{\circ}\text{C}$), trunka 3-4 d.	Karščiavimas	Nėra ar nežymus (apie 37°C)
Dažnai ir didelis	Bendras silpnumas ir nuovargis	Kartais ir nedidelis
Galimas ir dažnai	Šaltkrėtis	Retai
Dažnai	Galvos skausmas	Retai
Stiprus	Raumenų skausmas	Nebūdingas
Pasireiškia dažnai ir anksti, gali būti sausas ir sunkus, pikas 2-3 d.	Kosulys	Švelnus
Didelis	Gerklės skausmas	Nuo lengvo iki vidutinio sunkumo
Didelis	Krūtinės diskomfortas	Nedidelis
Kartais	Sloga (užgulta nosis)	Pasitaiko dažnai
Kartais	Čiaudulys	Dažnai
Dažnai užsikrečiama gripu nuo sergančiųjų, kurie kalba, kosėja ir čiaudo	Užsikrėtimo būdas	Užsikrečiama nuo sergančiųjų, kurie kalba, kosėja ir čiaudo
Staigi pradžia (per 12 val.)	Simptomų pradžia	Laipsniška
6-7 d.	Ligos trukmė	3-4 d.
Dažnos, sunkios	Komplikacijos	Nebūdingos

Uždenk savo kosulį

Sustabdykite bakterijas, nuo kurių Jūs galite susirgti arba perduoti kitiems

